

PERSBERICHT

ZO GAAT HET MUSEUM ERUIT ZIEN

ONTWERP VAN HET NIEUWE AMSTERDAM MUSEUM

RENOVATIE TRANSFORMEERT MONUMENT TOT STADSMUSEUM VAN DE TOEKOMST

© Neutelings Riedijk Architecten, schets van de Stadshal en topstukkenzaal in het hart van het museumcomplex aan de Kalverstraat

Amsterdam, 4 februari 2021 – De voorbereidingen van de renovatie van het Amsterdam Museum zijn in volle gang. Eind vorig jaar stemde de Gemeenteraad in met de investering in de verbouwing. Na de lange voorbereiding, werden de ontwerpen gisteren formeel voorgelegd aan de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit.

De gemeente en het museum zijn beiden opdrachtgever in dit project. De gemeente Amsterdam als eigenaar van het gebouw en het Amsterdam Museum als huurder van het complex. De renovatie moet van het bestaande monument een toekomstbestendig stadsmuseum maken.

“We zijn enorm blij met wat er ligt en kunnen de plannen nu eindelijk ook delen met de rest van de stad en Nederland”, vertelt Judikje Kiers (directeur Amsterdam Museum).

Het nieuwe Amsterdam Museum wordt een publieksvriendelijke plek waar bezoekers en bewoners Amsterdam leren kennen in een museumgebouw dat in verbinding staat met de buurt, de stad en haar bewoners. De veranderingen zullen in het museumgebouw het meest voelbaar zijn.

“De renovatie van het Amsterdam Museum is een belangrijke investering in de toekomst van de stad. Het wordt een toegankelijk en toonaangevend museum, met genoeg ruimte voor de collectie en ontmoetingen voor bezoekers en bewoners. Het gerenoveerde museum zal alle verhalen vertellen van onze superdiverse stad, met respect voor de verhalen van het eeuwenoude monumentale gebouw.”, aldus de Amsterdamse wethouder van cultuur Touria Meliani.

Het ontwerp van het nieuwe Amsterdam Museum is gebaseerd op vier uitgangspunten: ruimte voor collectie en publiek, toegankelijkheid, zichtbaarheid en verduurzaming. Het museum is sinds 1975 gevestigd in het voormalige Burgerweeshuis aan de Kalverstraat. De locatie in het hart van de binnenstad en de rijke geschiedenis van het monument maken het de ideale plek voor het Amsterdam Museum. Om ook voor de komende generaties de museale ambities hier waar te kunnen maken, zijn verbeteringen op de vier genoemde punten hard nodig.

Er komen grotere museumzalen met meer ruimte voor de collectie, tijdelijke presentaties en educatie. De nieuwe goed uitgeruste multifunctionele werk- en ontvangstruimtes en een auditorium die er komen zijn geschikt voor debat, workshops en onderwijs. Het gebouw krijgt een duidelijk museaal parcours dat toegang geeft tot alle delen, ook de monumentale zoals het historische authentieke gewelf – dat nu niet toegankelijk is voor publiek - en de Regentenkamer. Het ontwerp voorziet in een vanzelfsprekende routing met een begin, midden en einde. Bovendien wordt het museum van boven tot onder, optimaal toegankelijk voor iedereen. Ook voor de bezoekers met een fysieke beperking. Op het gebied van daglicht, klimaat en duurzaamheid moeten ook forse moderniseringslagen worden gemaakt. Naar verwachting zal het nieuwe Amsterdam Museum openen in 2025, ter gelegenheid van de 750ste verjaardag van de stad.

Het ontwerp is van architectenbureau Neutelings Riedijk Architecten. Zij kregen de opdracht van de Gemeente Amsterdam en het Amsterdam Museum om van het bestaande gebouw een toegankelijk, toekomstbestendig en actueel stadsmuseum te maken.

Verhaal van Amsterdam in één gebouw

Het gebouw aan de Kalverstraat is steeds aangepast aan zijn gebruikers. Door de eeuwen heen groeide het mee met de wensen van de bewoners: de zusters van het St. Lucien Klooster, de wezen van het Burgerweeshuis en de bezoekers van het Amsterdam Museum. Het monument en de locatie vertellen [de verhalen van Amsterdam](#). Dat is ook nu nog aan het gebouw af te lezen. Aan de historische structuur van huizen, aan de poorten en binnenplaatsen bijvoorbeeld, aan de gevels ontworpen door Jacob van Campen. Onderdelen die in het nieuwe ontwerp behouden blijven.

Perfect maar verouderd en met beperkingen

Het voormalige Burgerweeshuis is de perfecte locatie voor het museum, maar werd nooit gebouwd als museum. De beperkingen daarvan zijn problematisch en staan in de weg van een 21ste-eeuwse bezoekersbeleving. De niveaueverschillen en de routing beperken de toegankelijkheid voor mensen met een fysieke beperking. Door de geringe zaalafmetingen is het onmogelijk om alle stukken in de collectie te tonen. Grote topstukken zijn nu elders ondergebracht - zoals in de Hermitage Amsterdam - of blijven in depot. Ook op gebied van daglicht, klimaat en duurzaamheid moet een forse moderniseringslag worden gemaakt. Noodzakelijke ingrepen die met respect voor de monumentale waarde van het gebouw gedaan worden en waar zorgvuldige afwegingen van experts, omwonenden en belangenorganisaties aan ten grondslag liggen.

Open naar de stad

Het nieuwe museum wordt beter herkenbaar en toegankelijk voor alle bezoekers. Rond de hoven en aan de Nieuwezijds Voorburgwal komen op de begane grond publieke functies, zoals een museumrestaurant, een auditorium en educatieruimten. De ramen en deuren van het monument, die nu vaak geblindeerd en gesloten zijn, gaan weer open. Het museum vormt daarmee een uitnodigend gezicht naar de stad en brengt leven in de hoven en aan de straat.

Versterking van de historische structuur van huizen en hoven

Aan het ontwerp ligt een grondige analyse van de historie van het gebouw ten grondslag. Het monument heeft een kenmerkende structuur van huizen, gebouwd rondom hoven ontsloten door een poort. Vroeger functioneerde het als 'dorpje in de stad'. Deze structuur is ook vandaag nog herkenbaar en wordt met het nieuwe ontwerp behouden en versterkt. De nieuwe hoofdentree komt in het midden van het complex, zodat alle bezoekers via één van de poorten binnenkomen en de hoven ontdekken voordat ze het gebouw binnengaan. De nieuwe gebouwdelen zijn ingepast in de historische structuur en voegen zich, met schuine kappen, in het bestaande daklandschap.

Een nieuw hart voor het Amsterdam Museum

De Stadshal, de nieuwe publieke entreehal, vormt straks het hart van het nieuwe museum. Het is een dubbelhoge ruimte, met een tribunetrap en bezoekersvoorzieningen zoals garderobe, sanitair, winkel,

koffiepunt, infobalie en kassa. De Stadshal heeft een vrij toegankelijke omloop. Net als in de huidige Amsterdam Galerij is de omloop straks zonder kaartje voor iedereen te bezoeken. De Stadshal geeft toegang tot het oudste deel van het gebouw: het ondergrondse Gewelf. Hier begint en eindigt de nieuwe museumroute.

Ruimte voor de collectie

Het Amsterdam Museum beheert de collectie van de stad met zo'n 100.000 zeer uiteenlopende voorwerpen - reusachtig groot of minuscuul - uit alle periodes van de geschiedenis van de stad. Variërend van kunstnijverheid tot alledaagse gebruiksvoorwerpen. Sommige werken, zoals de groepsportretten uit de 17^e eeuw, zijn zo groot dat deze in het huidige gebouw niet getoond kunnen worden. Het ontwerp voorziet daarom in vijf nieuwe zalen. Hiervoor worden op drie plaatsen nieuwe gebouwdelen ingepast, als nieuwe huizen ingevoegd in de historische structuur, onzichtbaar vanuit de binnenplaatsen. Door de mogelijkheden van de nieuwbouwzalen ten volle te benutten, kunnen de zalen in de oude bouwdelen hun historisch karakter behouden. In de museumroute wisselen oud en nieuw elkaar af en is veel ruimte om de verhalen van verleden, heden en toekomst van de stad te vertellen.

Een logische museumroute

De museumroute wordt een doorgaand éénrichtingscircuit, waar bezoekers hun weg makkelijk vinden. Ook de historische interieurs, zoals de Regentenzaal die nu moeilijk te vinden is, worden deel van de integraal toegankelijke route. Op de eerste verdieping loopt de bezoeker rond de Meisjesplaats. De Grote Zaal boven de Stadshal vormt het hoogtepunt van de route. Hier komen de topstukken uit de collectie volledig tot hun recht. Alvorens het bezoek te besluiten met de presentaties rond de Jongensplaats, kan de bezoeker naar buiten. Het ontwerp voorziet tussen de oude kappen in een uitzichtpunt over de stad, hét hoofdonderwerp van het museum.

© Foto maquette Neutelings Riedijk Architecten

Een duurzaam monument

Het gebruik van een bestaand gebouw is duurzamer dan nieuwbouw. Ook is het behoud van het rijksmonument een essentieel onderdeel van de opdracht. De oude delen van het gebouw worden gerestaureerd, in samenwerking met restauratiearchitect TPAHG Architecten. Het ontwerp wordt uitgewerkt door een integraal ontwerpteam en zal worden gebouwd volgens de huidige duurzaamheidsinzichten. Er komt een warmte-koude opslag in de bodem en het gebouw wordt, waar mogelijk, voorzien van zonnepanelen. De installaties verbruiken weinig stroom en water, en regenwater wordt opgeslagen voor bevoeiing van de binnenplaatsen. De groenvoorziening rondom het uitzichtpunt draagt bij aan de waterberging en warmteregulering. Tot slot is het materiaalgebruik circulair en zo duurzaam mogelijk: de nieuwe constructies zijn grotendeels van hout en zogeheten CLT-hout (Cross Laminated Timber of kruislaaghout) en de interieurafwerkingen zijn waar mogelijk van hergebruikt materiaal. Het ontwerp is gebaseerd op het BREEAM In-Use Excellent certificaat.

Tijdens de hele verbouwing blijft het museum open

De procedure voor de aanvraag omgevingsvergunning is inmiddels gestart. De prognose is dat vanaf maart 2022 de locatie sluit aan de Kalverstraat. Tijdens de verbouwing blijft het museum open. De collectie is dan te zien in onder meer de Amsterdam Museum vleugel in de Hermitage Amsterdam. Tijdelijke presentaties en publieksactiviteiten blijven we programmeren met onze partners in Amsterdam op locaties in de verschillende buurten en de metropool Amsterdam.

Het nieuwe museum in cijfers

EFFICIËNTER

Het gebouw wordt efficiënter. Het publiekstoegankelijke deel groeit van 41 naar 57 procent. Dat gebeurt deels door clustering van ruimtes, deels door een ander gebruik van bestaande ruimtes.

RUIMER

Het museale gedeelte neemt toe: van 2.400m² tot 2.900 m². Daarvan is 1.200m² beschikbaar voor grote en extra grote zalen. De wandoppervlakte wordt vergroot met 75% zodat er meer en meer grote werken kunnen hangen.

FLEXIBELER

Het nieuwe museum beschikt over een grote diversiteit aan multifunctionele ruimtes. Door de uitstekende logistiek en facilitaire mogelijkheden neemt de kwaliteit van de ruimtes toe.

Over het Amsterdam Museum

Het Amsterdam Museum beheert de collectie van de stad met zo'n 100.000 zeer uiteenlopende voorwerpen - reusachtig groot of minuscuul - uit alle periodes van de geschiedenis van de stad. Variërend van kunstnijverheid tot alledaagse gebruiksvoorwerpen. Van foto's tot kwetsbare middeleeuwse kunst. Sinds de opening in 1975 staat het museum bekend als een vooruitstrevend stadsmuseum waar activiteiten en tentoonstellingen worden georganiseerd voor en met Amsterdammers over de meest uiteenlopende onderwerpen. Altijd met de stad en haar bewoners in de hoofdrol. We combineren historische en hedendaagse (kunst)objecten en verhalen en vullen die aan met de creativiteit en de kritische blik van hedendaagse kunstenaars.

Over Neutelings Riedijk Architecten

Neutelings Riedijk Architecten is een toonaangevend Nederlands architectenbureau met een omvangrijk oeuvre van vooral publieke gebouwen, zoals Naturalis Biodiversity Center in Leiden, Rozet in Arnhem en het Stadskantoor van Deventer. Het bureau heeft veel ervaring met complexe projecten in een vaak delicate, stedelijke context. Met als resultaat gebouwen die geliefd zijn bij een groot publiek.

www.neutelings-riedijk.com

Note voor redactie (niet voor publicatie)

Heeft u vragen over of naar aanleiding van dit bericht? Of wilt u een afspraak maken voor een toelichting? Neemt u dan contact op met het Amsterdam Museum, [via pr@amsterdammuseum.nl](mailto:via_pr@amsterdammuseum.nl) of via 06 – 2000 72 34 (Janine Fluyt). De mediakit inclusief toelichtende filmpjes en beeldmateriaal is te vinden op www.hetnieuweamsterdammuseum.nl of via www.amsterdammuseum.nl.

Algemeen

Programma	museum, bijeenkomstruimte, depot, studio, werkplaatsen, auditorium, educatie, horeca kantoorfunctie, vergaderruimte
Oppervlakte	ca. 10.500 m2 BVO
Locatie	Kalverstraat 92/Nieuwezijds Voorburgwal 359 Amsterdam
Opdrachtgevers	Gemeente Amsterdam + Amsterdam Museum
Start ontwerpproces	oktober 2017
Prognose start bouw	medio 2022
Geplande oplevering	eind 2025

Ontwerpteam

Architect	Neutelings Riedijk Architecten, Rotterdam
Ontwerpteam	Michiel Riedijk, Annette van Baren, Kenny Tang, Julia Söffing, Joost Hartevelt, Aleksandra Gwardiak, Engy Khaled, Jelle Homburg, Frank Venhorst
Bouwkundig ontwerp	ABT
Constructeur	Pieters Bouwtechniek
Adviseur installaties	Deerns Nederland
Bouwfysisch adviseur	Deerns Nederland
Restauratiearchitect	TPAHG Architecten
Interieurontwerp (algemene publieke delen)	n.t.b. Neutelings Riedijk Architecten
Kostenadviseur	Bremen Bouwadviseurs/ BBN-adviseurs
Akoestiek	Deerns Nederland
Brandveiligheid	Deerns Nederland

Copyrights

Impressies, maquette foto's en tekeningen	Neutelings Riedijk Architecten
--	--------------------------------